

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvittämään mahdollisuudet sille, miten opetussuunnitelman toteuttamisen laajentamisessa voitaisiin paremmin huomioida myös suostumusperustaisuuden vahvistaminen seksuaalikasvatuksessa. (Katju Aro)

Päätös

Valtuutettu Katju Aro ehdotti valtuutettu Alviina Alametsän kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvittämään mahdollisuudet sille, miten opetussuunnitelman toteuttamisen laajentamisessa voitaisiin paremmin huomioida myös suostumusperustaisuuden vahvistaminen seksuaalikasvatuksessa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

3 äänestys

Valtuutettu Katju Aron ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvittämään mahdollisuudet sille, miten opetussuunnitelman toteuttamisen laajentamisessa voitaisiin paremmin huomioida myös suostumusperustaisuuden vahvistaminen seksuaalikasvatuksessa. EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 60 Alviina Alametsä, Outi Alanen, Ted Apter, Katju Aro, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Deek Gurhan, Mia Haglund, Sandra Hagman, Juha Hakola, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Rene Hursti, Ville Jalovaara, Kati Juva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Terhi Koulumies, Anna Laine, Jape Lovén, Petra Malin, Elina Moisio, Sami Mutttilainen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Mikko Särelä, Kaarin Taipale, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2 Pia Kopra, Juhani Strandén

Tyhjä: 20 Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Halla-aho, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Mia Nygård, Risto Rautava, Tomi Sevander, Ilkka Taipale, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho

Poissa: 3 Otto Meri, Wille Rydman, Mirita Saxberg

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Katju Aron ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että koulujen seksuaalikasvatusta kehitetään mm. opettajien täydennyskoulutuksella. Aloitteessa ehdotetaan pilottihanketta, johon valittavissa peruskouluissa varmistetaan koulutettu seksuaalikasvattaja esim.

palkkaamalla tai kouluttamalla olemassa olevaa henkilöstöä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on aloitteen johdosta antamassaan lausunnossa kertonut mm., että seksuaalikasvatus kytkeytyy kouluissa ympäristöopin, biologian ja terveystiedon opetukseen. Selkeästi nimettynä aiheena asia on opetussuunnitelman viidennen luokan oppisisällössä ”minä ihmisenä”. Sisältöalue on osa koko 1–6-luokkien ympäristöopin opetusta. Näin ollen seksuaalikasvatukseen liittyvät aiheet ja kysymykset voivat luontevasti nousta keskusteluun opetuksen yhteydessä oppilaiden kanssa varsinkin vuosiluokilla 4–6.

Yläluokilla seksuaalikasvatus sisältyy terveystiedon osaan ”terveyttä tukeva kasvu ja kehitys”. Tässä osiossa painotetaan terveyden eri osa-alueiden kokonaisvaltaista hahmottamista terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn näkökulmasta. Opetuksessa käsitellään elämäntilanteen sekä kasvun ja kehityksen yleisiä tunnuspiirteitä, monimuotoisuutta ja henkilökohtaisuutta. Kasvun ja kehityksen sisällöissä painottuvat identiteetin, minäkuvan ja itsetuntemuksen rakentuminen, seksuaalinen kehittyminen, huolenpidon sekä perheen ja läheisten merkitys, mielen hyvinvointi ja itsensä arvostaminen sekä turvataidot. Helsingin opetussuunnitelmassa ei ole erikseen määritelty seksuaalikasvatusta millekään tietylle yläasteen vuosiluokalle, vaan teema on luontevasti osa eri vuosiluokkien opetusta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta totesi lausunnossaan, että seksuaalikasvatuksen kehittäminen aloitetaan kouluttamalla olemassa olevaa henkilöstöä. Seksuaalikasvatuksessa ei ole varsinaisia pilottikouluja tai -oppilaitoksia, mutta kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla varmistetaan yhteistyössä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon kanssa, että kaikissa kouluissa ja toimipaikoissa on asian osaajia ja teemoja käsitellään kattavasti.

Kaupunginhallitus palautti kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon perustuneen vastauksen uudelleen valmisteltavaksi siten, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala selvittää, kuinka Helsingin kouluihin varmistetaan seksuaalikasvatukseen koulutetun henkilöstön toteuttamat opetussisällöt, joissa perehdytään kattavasti eri seksuaalikasvatuksen teemoihin kuten seksuaaliseen hyvinvointiin, erilaisiin seksuaalisuuden muotoihin, emotionaalisiin taitoihin, koskemattomuuden rajoihin sekä seksuaaliseen häirintään puuttumiseen ja sen ehkäisyyn. Seksuaalikasvatuksen tulee olla kaikissa kouluissa suunnitelmallista ja inklusiivista ja huomioida myös sateenkaarinuorten tarve parempaan ja turvalliseen seksuaalikasvatukseen. Kaupunginhallitus edellytti varmistamaan, että jokainen lapsi ja nuori saa laadukasta ja monipuolista seksuaalikasvatusta ja kehotti kouluja laatimaan perheille vinkkilistan seksuaalioppaista, joita vanhemmat voivat hankkia koteihin ja antaa nuorille luettavaksi.

Asiaa on kaupunginhallituksen palautuspäätöksen jälkeen valmisteltu yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Seksuaalinen häirintä varsinkin sosiaalisen median kautta on esimerkiksi kouluterveyskyselyn mukaan yleistä. Asiallinen ja oikea-aikainen seksuaalivalistus on siten tärkeä osa koulujen ja oppilaitosten työtä. Kouluissa ja oppilaitoksissa annettava seksuaalikasvatus täydentää kotien tekemää kasvatustyötä. Seksuaalikasvatus kytkeytyy kouluissa ihmisen biologian tai terveystiedon opetukseen, mutta asiaa voidaan käsitellä tarpeen mukaan muillakin oppitunneilla.

Kaikissa kouluissa ja oppilaitoksissa on opiskeluhuollon henkilöstöä kuten terveydenhoitajia, kuraattoreja ja psykologeja, jotka ovat perehtyneet seksuaalikasvatukseen. Heille on järjestetty täydennyskoulutusta Loistoksetlementin toimesta, ja osa on koulutautunut tätäkin pidemmälle. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on ostanut saman setlementin kautta koulutusta myös opettajille. Koulujen ja oppilaitosten rehtoreille on järjestetty koulutus seksuaalisesta häirinnästä.

Seksuaalinen häirintä on huomioitu koulujen ja oppilaitosten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmissa. Toisella asteella on juuri päivitetty ohjeistus opiskelun edellytysten turvaamiseksi. Seksuaalisen häirinnän tunnistamisen ja siihen puuttumisen lukua on laajennettu. Helsinki on aloittamassa Opetushallituksen rahoittamaa hanketta, jossa annetaan henkilöstölle valmiuksia tunnistaa netissä tapahtuvaa seksuaalista häirintää ja auttaa häirinnän uhreja.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pitää tärkeänä, että seksuaalikasvatuksen opetussuunnitelman toteuttamista tarkennetaan ja laajennetaan kaikissa kouluissa ja oppilaitoksissa. Tällöin huomioidaan aiempaa paremmin myös seksuaalisuuden erilaiset muodot ja sateenkaarinuorten tarve turvalliseen

seksuaalikasvatukseen. Lisäksi varmistetaan yhteistyössä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon kanssa, että kaikissa kouluissa ja oppilaitoksissa on asian osaajia, ja teemoja käsitellään kattavasti. Kaupunkitasoinen opiskelijahuollon yhteistyöfoorumi huolehtii, että asia otetaan puheeksi myös yksityisten koulutuksenjärjestäjien kanssa. Yksittäisiä pilottikouluja tai oppilaitoksia ei tässä vaiheessa valita, koska asiassa on tärkeää edetä kautta linjan.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.